

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ของเทศบาลเมืองเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘*

(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

(3) การจัดซื้อจัดจ้าง

(4) การบริหารงานบุคคล

๑) เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๔	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง / ปี
๓	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๕ ครั้ง / ปี
๒	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง / ปี
๑	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง / ปี
๐	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ครั้ง / ปี

๒) เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางด้านการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางด้านการเงิน)
๔	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๓	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว และสังคมให้ความสนใจ
๒	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๑	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส
๐	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ หรือ น้อยกว่า	แทบจะไม่มี

๓) ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๙	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๙	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่นบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน

ลำดับ ที่	ประเด็น	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทางจัดการ ความเสี่ยง
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การอนุญาตก่อสร้าง อาคาร	การให้สิ่นบนเพื่อแลกกับ การออกใบอนุญาต ก่อสร้างอาคาร	ผู้มีติดต่อให้สิ่นบนแก่ หน่วยงาน เพื่อให้ออก ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร	๓ x ๑ (ระดับต่ำ)	<ul style="list-style-type: none"> - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ อย่าง เคร่งครัด - จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับ การรับสิ่นบน ความผิดและ โทษให้แก่เจ้าหน้าที่ - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ กรณีตัวอย่างการรับสิ่นบน[*] เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ รับทราบโดยทั่วถ้วน - เพิ่มช่องทางในการรับเรื่อง ร้องเรียน และการแจ้ง เบาะแสที่เข้าถึงง่ายและ ปลอดภัยแก่ผู้แจ้ง
๒	การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ	การใช้อำนาจดำเนินการ ตามหน้าที่	การให้สิ่นบนเพื่อให้ล่วง การดำเนินการกับผู้บุกรุก ในการคอมมิวนิที้ สาธารณประโยชน์	การให้สิ่นบนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ล่วงการดำเนินการ กับผู้บุกรุกในการคอมมิวนิที้ สาธารณประโยชน์	๑ x ๑ (ระดับต่ำ)	<ul style="list-style-type: none"> - ควบคุม กำกับติดตาม การ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ลำดับ ที่	ประเด็น	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทางจัดการ ความเสี่ยง
						<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรับสินบน ความผิดและโทษให้แก่เจ้าหน้าที่ - เพิ่มช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียน และการแจ้งเบาะแสที่เข้าถึงง่ายและปลอดภัยแก่ผู้แจ้ง
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้าง	การให้สินบนเพื่อให้เกิดการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง	ผู้รับเหมาให้สินบนแก่หน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง	๓ x ๑ (ระดับต่ำ)	<ul style="list-style-type: none"> - หากพิจารณาแล้วว่าสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งเดียวและมีวงเงินเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ได้ ต้องไม่มีการลดงบประมาณลงมาเพื่อใช้วิธีจัดซื้อจัดจ้างแบบเฉพาะเจาะจง - อบรมให้ความรู้เรื่องระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างแก่เจ้าหน้าที่ - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ลำดับ ที่	ประเด็น	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทางจัดการ ความเสี่ยง
		การตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานจ้าง	การให้สินบนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกระทำการตรวจรับพัสดุ หรือคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างเพื่อให้ทำการตรวจรับเป็นเท็จ ไม่ถูกต้องครบถ้วน	การที่ผู้รับจ้างให้สินบนแก่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือคณะกรรมการตรวจงานจ้างเพื่อให้ตรวจสอบแม้ว่างานนั้นๆ จะไม่เป็นไปตามรายละเอียดและเงื่อนไขข้อกำหนดการจ้าง	๒ x ๑ (ระดับต่ำ)	- จัดตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจ้างนั้นๆ - เมื่อถึงเวลาส่งมอบงานให้บุคคลภายนอก ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานจ้างนั้นๆ เข้าร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้งก่อนการส่งมอบ - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		การคิดค่าปรับกรณีดำเนินการตามระยะเวลาที่จ้าง	การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่องดหรือลดค่าปรับ หรือขยายระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญาโดยไม่มีเหตุอันควร	เมื่อครบระยะเวลาตามสัญญาแล้ว งานยังไม่แล้วเสร็จ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้รับจ้างมีการให้สินบนเพื่อให้หน่วยงานขยายระยะเวลาการดำเนินการออกไปโดยไม่มีเหตุอันควร	๔ x ๑ (ระดับปานกลาง)	- มีภาคประชาชนบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในงานจ้างและให้ความเห็นถึงการขยายระยะเวลาการดำเนินงานของผู้รับจ้างต่อหน้าหน่วยงาน

ลำดับ ที่	ประเด็น	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทางจัดการ ความเสี่ยง
						<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ
	การควบคุมงานจ้าง	ให้สิ่งบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน โดยงานจ้างนั้นไม่เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา	ผู้รับจ้างให้สิ่งบนแก่ผู้ควบคุมงาน เพื่อไม่ให้มีการแก้ไขงานจ้าง โดยที่งานจ้างนั้นไม่เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา	๔ x ๑ (ระดับปานกลาง)	<ul style="list-style-type: none"> - มีภาคประชาชนบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้าร่วมสังเกตการณ์ในงานจ้างนั้นเพื่อให้งานเป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา - เมื่อถึงเวลาส่งมอบงานให้บุคคลภายนอก ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานจ้างชนิดนั้น เข้าร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้งก่อนการส่งมอบ หากพบความบกพร่องไม่เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา ให้รายงานต่อหัวหน้าหน่วยงาน 	

ลำดับ ที่	ประเด็น	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทางจัดการ ความเสี่ยง
		การคืนหลักประกันแก่ คู่สัญญา	ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องในการคืน หลักประกันสัญญาแก่ คู่สัญญา ทั้งที่ผู้รับจ้าง เป็นผู้มีผลสัญญา	เมื่อผู้รับจ้างผิดสัญญา เมื่อถึงเวลาส่งมอบงาน หน่วยงานของรัฐจะต้องรับ หลักประกันตามสัญญา แต่ ผู้รับจ้างมีการให้สินบนแก่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อ ไม่ให้มีการรับหลักประกัน ดังกล่าว	๓ x ๑ (ระดับต่ำ)	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อถึงเวลาส่งมอบงาน ให้บุคลากรนอก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานจ้าง ชนิดนี้ เข้าร่วมตรวจสอบ งานจ้างอีกครั้งก่อนการส่ง มอบ - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องมี ความรู้ความเข้าใจใน รายละเอียดและเงื่อนไข ข้อกำหนดการจ้าง - ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การร้องเรียนเรื่องการทุจริต และประพฤติมิชอบ
๔	การบริหารงานบุคคล	การต่อสัญญาจ้างลูกจ้าง	การเรียกรับเงินเพื่อแลก กับการต่อสัญญาจ้าง ลูกจ้าง	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินจาก ลูกจ้างเพื่อแลกกับการต่อ สัญญาจ้าง	๑ x ๑ (ระดับต่ำ)	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการใน การพิจารณาการต่อสัญญา จ้างลูกจ้าง ที่มาจากการ ภาคส่วน - กำหนดหลักเกณฑ์ในการ พิจารณาการต่อสัญญาจ้าง ลูกจ้าง ให้มีชัดเจนและเป็น มาตรฐานสากล ลดการใช้ ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ

ลำดับ ที่	ประเด็น	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/แนวทางจัดการ ความเสี่ยง
		การบรรจุ/การโยกย้าย/ เลื่อนตำแหน่ง	การเรียกรับสินบนเพื่อ แลกกับการบรรจุ/ การโยกย้าย/เลื่อน ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนเพื่อ แลกกับการบรรจุ/ การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง	๑ x ๑ (ระดับต่ำ)	- มีผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็น คณะกรรมการในการ พิจารณาการบรรจุ/การ โยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง - กำหนดหลักเกณฑ์ในการ พิจารณาการบรรจุ/การ โยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง ให้มี ชัดเจนและเป็น มาตรฐานสากล ลดการใช้ ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ